

Eerste kwartaal 2009 leghennen: saldo hoger dankzij gedaalde voerprijs

Jan Bolhuis en Arjan Wisman

De productie van consumptie-eieren is in 2008 ten opzichte van 2007 niet veranderd. Na een korte prijsval in het begin van 2009 herstelden de eierprijzen snel in de loop van het eerste kwartaal. Het saldo is in het eerste kwartaal van 2009 hoger dan in dezelfde periode van 2008 dankzij lagere voerprijzen.

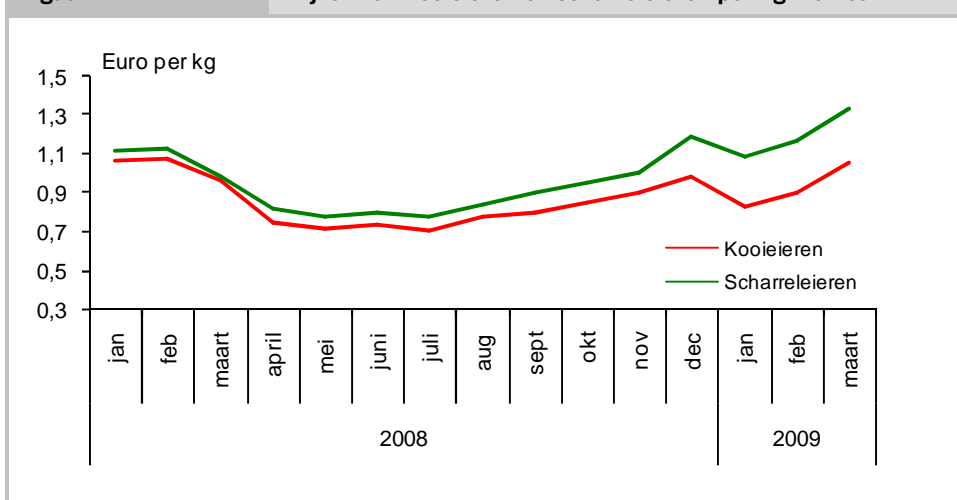
Markt en prijzen

De productie van consumptie-eieren in de EU was in 2008 vrijwel hetzelfde als in 2007 en bedroeg bijna 105 miljard stuks. De grootste productiedalingen deden zich voor in Spanje en België met respectievelijk -6% en -4%. Deze afname werd grotendeels gecompenseerd door een stijging in het Verenigd Koninkrijk en Nederland. Voor 2009 verwacht de Werkgroep Pluimveevlees en Eieren een afname van de productie in de EU tot 104 miljard stuks. Deze daling wordt vooral veroorzaakt door de omschakeling van kooihennen naar alternatieve systemen. Verwacht wordt dat de productie in Duitsland hierdoor met 4% daalt. Voor Nederland wordt een vrijwel gelijke productie verwacht als vorig jaar.

Prijzontwikkeling

De stemming op de eiermarkt was aan het begin van het jaar afwachtend. De prijzen moesten ten opzichte van het hoge niveau rond de kerstperiode een stapje terug doen. De neerwaartse prijstrend deed zich met name voor bij de kooieieren (figuur 1). De prijsdruk werd vooral veroorzaakt door de mindere vraag vanuit de eiproductenindustrie. In de loop van het kwartaal namen de vraag en de bestellingen vanuit de industrie toe en liepen de prijzen op. De noteringen van scharreleieren liepen aan het begin van het kwartaal eveneens terug maar door de toenemende vraag sloeg de stemming weldra om. De productie in Duitsland neemt langzamerhand af. Dit komt de afzet van Nederlandse scharreleieren op de Duitse markt ten goede. Bovendien ontwikkelt de consumptie bij onze oosterburen zich positief omdat in de Duitse retail steeds meer winkelketens overschakelen naar scharreleieren. De prijzen van de scharreleieren liepen door de positieve marktontwikkelingen in de tweede helft van het kwartaal sterk op. De markt werd eveneens nog gestimuleerd door de extra bevoorrading vanwege de naderende paasdagen.

Figuur 1 Prijzen van kooieieren en scharreleieren per kg incl. btw

Saldo hoger door lagere voerprijs

Het saldo per leghennenbedrijf komt in het eerste kwartaal ruim 20.000 euro hoger uit dan in hetzelfde kwartaal van 2008. Dat is hoofdzakelijk te danken aan lagere voerprijzen. De prijzen van opfokhennen en eieren bleven per saldo onveranderd ten opzichte van het eerste kwartaal van 2008. Wel is een duidelijk verschil te zien tussen de prijsontwikkeling van kooieieren en scharreleieren. Terwijl de kooieieren in het eerste kwartaal gemiddeld 10% goedkoper werden, zijn de prijzen van scharreleieren met 11% gestegen mede dankzij de grotere vraag in de aanloop naar Pasen. Het prijsverschil tussen scharrel- en kooieieren is al sinds het derde kwartaal van 2008 toegenomen, maar vanaf december is dat verschil opgelopen tot meer dan 20 cent per kg (figuur 1). Dat komt vooral doordat de prijzen van scharreleieren wel aantrekken, maar die van kooieieren achterblijven. Het productieaandeel van kooieieren neemt in Nederland steeds verder af ten gunste van scharreleieren. De binnenlandse afzet bestaat inmiddels voor het grootste deel uit scharreleieren, terwijl kooieieren vooral worden geëxporteerd.

De voerprijzen zitten al sinds september in een dalende lijn door het grotere aanbod dankzij gunstige oogst(verwachtingen). De prijsdaling lijkt wel af te vlakken, maar intussen zijn de voerprijzen in het eerste kwartaal 16% lager dan vorig jaar.

Daardoor zijn de voerkosten met 20.000 euro per bedrijf gedaald op een gemiddeld bedrijf met 45.000 leghennen. Die lagere voerrekening levert de belangrijkste bijdrage aan het hogere saldo in het eerste kwartaal van 2009 (figuur 2).

Figuur 2 Saldo per kwartaal op leghennenbedrijven bij een omvang van 45.000 leghennen per bedrijf (alle huisvestingssystemen)

